

ỦY BAN NHÂN DÂN TỈNH THANH HÓA
TRƯỜNG CAO ĐẲNG Y TẾ

GIÁO TRÌNH
MÔN HỌC: TỔ CHỨC VÀ QUẢN LÝ
LABO RĂNG HÀM MẶT
NGÀNH: KỸ THUẬT PHỤC HÌNH RĂNG
VĂN BẢN 2

TRÌNH ĐỘ: CAO ĐẲNG

*Ban hành kèm theo Quyết định số: 629 /QĐ-CYT ngày 07 tháng 11 năm 2022 của
Trường Cao đẳng Y tế Thanh Hoá*

Thanh hóa, tháng 11 năm 2022

TUYÊN BỐ BẢN QUYỀN

Tài liệu này thuộc loại sách giáo trình nên các nguồn thông tin có thể được phép dùng nguyên bản hoặc trích dùng cho các mục đích về đào tạo và tham khảo.

Mọi mục đích khác mang tính lệch lạc hoặc sử dụng với mục đích kinh doanh thiếu lành mạnh sẽ bị nghiêm cấm.

TaiLieu.vn

LỜI GIỚI THIỆU

Trường Cao đẳng Y tế Thanh Hoá có bề dày lịch sử đào tạo các thế hệ cán bộ Y - Dược, xây dựng và phát triển hơn 60 năm. Hiện nay, Nhà trường đã và đang đổi mới về nội dung, phương pháp và lượng giá học tập của học sinh, sinh viên nhằm không ngừng nâng cao chất lượng đào tạo.

Để có tài liệu giảng dạy thống nhất cho giảng viên và tài liệu học tập cho người học; Đảng uỷ - Ban Giám hiệu Nhà trường chủ trương biên soạn tập bài giảng của các chuyên ngành mà Nhà trường đã được cấp phép đào tạo.

Tập bài giảng “*Tổ chức và quản lý Labo Răng Hàm Mất*” được các giảng viên Bộ môn chuyên khoa biên soạn dùng cho hệ *Cao đẳng Kỹ thuật Phục hình răng* dựa trên chương trình đào tạo của Trường ban hành năm 2022, Thông tư 03/2017/BLĐTBXH ngày 01 tháng 3 năm 2017 của Bộ trưởng Bộ Lao động thương binh xã hội.

Môn “*Tổ chức và quản lý Labo Răng Hàm Mất*” giúp học viên sau khi ra trường có thể vận dụng tốt các kiến thức đã học để biết cách tổ chức và quản lý Labo Răng Hàm Mất một cách khoa học, nâng cao chất lượng và năng suất công việc. Biết cách thiết lập mối quan hệ hai chiều hiệu quả giữa Labo và Nha khoa trao đổi kinh nghiệm, kiến thức công nghệ mới giúp cải tiến chất lượng sản phẩm và dịch vụ khách hàng. Quản lý tốt nhân sự trong Labo giúp công việc thuận lợi.

Tuy nhiên trong quá trình biên soạn tập bài giảng không thể tránh khỏi những thiếu sót. Tập thể biên soạn xin ghi nhận các ý kiến đóng góp xây dựng của các nhà quản lý, đồng nghiệp, độc giả và học sinh, những người sử dụng cuốn sách này để nghiên cứu bổ sung cho tập bài giảng ngày càng hoàn thiện hơn.

Thanh Hóa, ngày 07 tháng 11 năm 2022

Tham gia biên soạn

1. Ths.Bs. Mai Văn Bảy – Chủ biên
2. Ths. Bs. Hoàng Thị Thuỳ
3. Bs. Nguyễn Thị Hằng
4. Bs. Nguyễn Thị Hà Linh
5. CN. Bùi Huyền Trang
6. CN. Nguyễn Ngọc Thuý Hồng

MỤC LỤC

TRANG

Lời giới thiệu	3
Giáo trình môn học	5
Bài 1. Hệ thống tổ chức ngành Răng Hàm Mặt và Labo răng giả ở các tuyến y tế....	6
Bài 2. Tổ chức thực hiện kiểm soát lây nhiễm tại Labo phục hình răng	9
Bài 3. Hợp tác giữa kỹ thuật viên phục hình răng và bác sỹ răng hàm mặt	12
Bài 4. Quản lý nhân sự trong Labo phục hình răng	15
Bài 5. Xây dựng Labo phục hình răng	18
Bài 6. Chăm sóc sức khỏe răng miệng ban đầu	22
TÀI LIỆU THAM KHẢO	28

GIÁO TRÌNH MÔN HỌC

Tên môn: Tổ chức và quản lý Labo Răng Hàm Mặt

Mã môn học: MH31

Vị trí, tính chất, ý nghĩa và vai trò của môn học/mô đun:

- **Vị trí:** Là môn chuyên ngành, thuộc môn đào tạo bắt buộc học sau các môn cơ sở ngành.

- **Tính chất:** Cung cấp cho người học về kiến thức cách tổ chức và vận hành labo phục hình răng.

- **Ý nghĩa và vai trò của môn học:** Môn học giúp cung cấp những kiến thức về cách tổ chức và quản lý Labo Răng Hàm Mặt một cách khoa học, nâng cao chất lượng và năng suất công việc. Cách thiết lập mối quan hệ hai chiều hiệu quả giữa Labo và Nha khoa trao đổi kinh nghiệm, kiến thức công nghệ mới giúp cải tiến chất lượng sản phẩm và dịch vụ khách hàng. Quản lý tốt nhân sự trong Labo.

Mục tiêu của môn học/mô đun:

1. Kiến thức

- Trình bày nguyên lý vận hành các trang thiết bị chủ yếu trong labo.
- Trình được các nguyên tắc hợp lý hóa lao động trong labo.
- Trình bày được các mô hình quản lý labo phục hình răng chuyên nghiệp.

2. Kỹ năng

- Vận hành được các trang thiết bị chủ yếu trong labo phục hình răng.

3. Năng Lực tự chủ và trách nhiệm

- Rèn luyện tác phong nghiêm túc, cẩn thận thực hiện nguyên tắc hợp lý hóa lao động trong labo phục hình răng.

Nội dung môn học:

BÀI 1: HỆ THỐNG TỔ CHỨC NGÀNH RĂNG HÀM MẶT VÀ LABO RĂNG GIẢ Ở CÁC TUYẾN Y TẾ (2 tiết)

GIỚI THIỆU: Bài học cung cấp kiến thức hiểu biết về mô hình ngành Răng Hàm Mặt nói chung và mô hình ngành Răng Hàm Mặt tuyến tỉnh, quận/huyện nói riêng và công việc tổ chức của labo tại các tuyến y tế.

MỤC TIÊU: Sau khi học xong bài học này sinh viên phải:

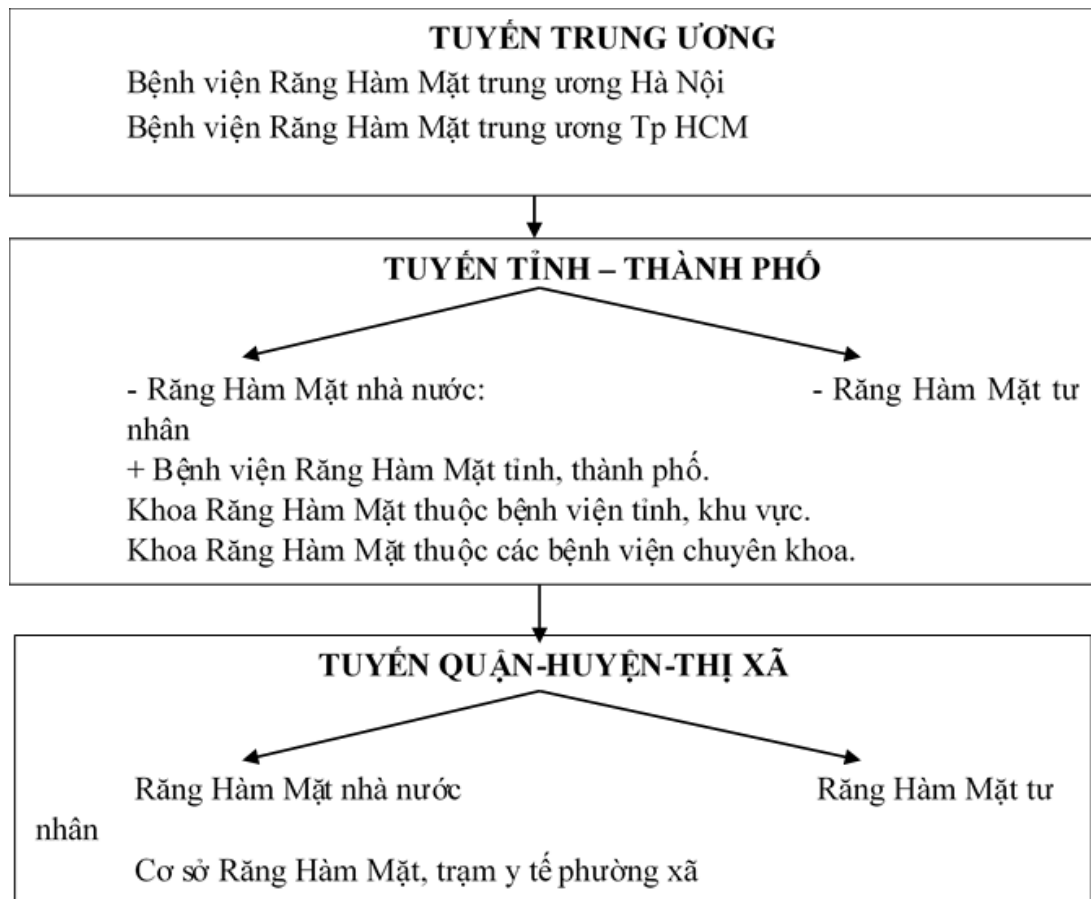
1. Mô hình tổ chức ngành răng hàm mặt Việt Nam.
2. Mô hình tổ chức, chức năng, nhiệm vụ khoa Răng Hàm Mặt bệnh viện đa khoa tuyến tỉnh và tổ chức công việc của labo răng giả thuộc khoa Răng Hàm Mặt của bệnh viện.
3. Mô hình tổ chức chức năng, nhiệm vụ khoa Răng Hàm Mặt bệnh viện tuyến quận/huyện và tổ chức, công việc của labo răng giả thuộc phòng/khoa Răng Hàm Mặt của bệnh viện.

NỘI DUNG CHÍNH

1. Đại cương

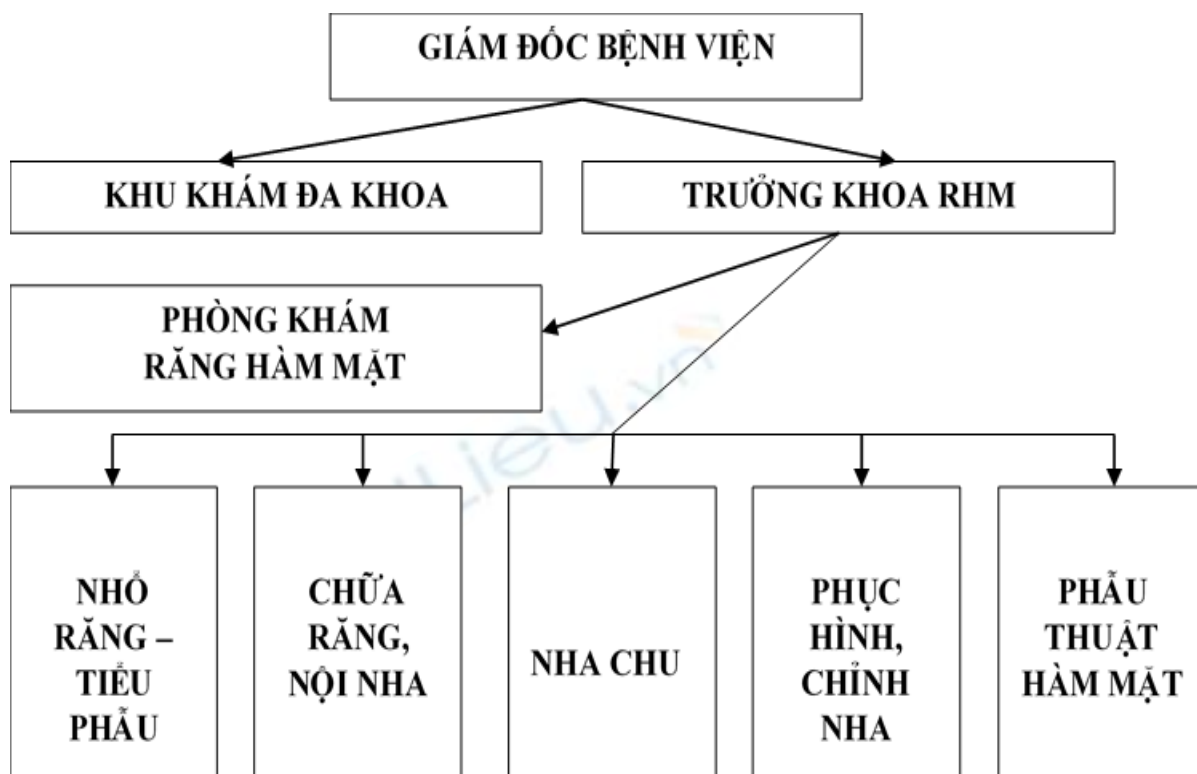
Theo phân công của Bộ Y tế, bệnh viện Răng Hàm Mặt Trung ương chịu trách nhiệm chỉ đạo chuyên môn kỹ thuật cho các cơ sở Răng Hàm Mặt.

Sơ đồ tổ chức ngành Răng Hàm Mặt Việt Nam

2. Mô hình tổ chức khoa Răng Hàm Mặt, bệnh viện Đa khoa tuyến Tỉnh

2.1. Mô hình tổ chức

2.2 Chức năng, nhiệm vụ

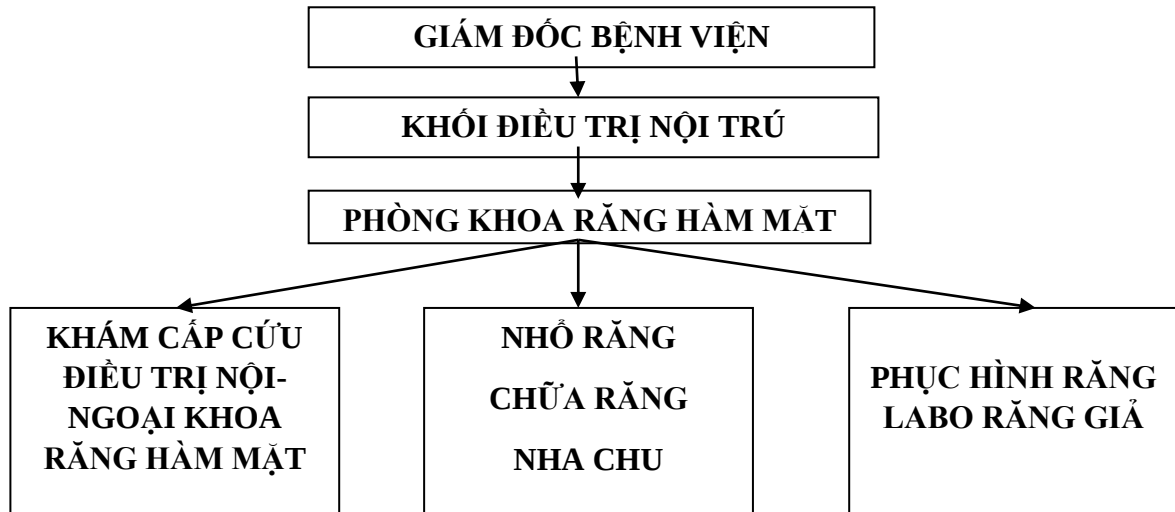
- Tổ chức khám bệnh và chữa bệnh về Răng Hàm Mặt
- Chỉ đạo tuyến trước.
- Tổ chức thực hiện và quản lý chương trình nha khoa công cộng
- Đào tạo cán bộ
- Nghiên cứu khoa học

2.3. Tổ chức, công việc của labo răng giả ở bệnh viện đa khoa tuyến tỉnh

Labo răng giả ở bệnh viện đa khoa tuyến tỉnh phải được tổ chức để có thể thực hiện được các loại phục hình răng cố định, phục hình răng tháo lắp từng phần, toàn phần và các khí cụ chỉnh nha.

3. Mô hình tổ chức và chức năng nhiệm vụ phòng khoa Răng Hàm Mặt ở bệnh viện Quận – Huyện

3.1. Mô hình tổ chức

3.2. Chức năng và nhiệm vụ

- Nhỏ răng, chữa răng và điều trị nha chu.
- Thực hiện hàm giả tháo lắp bán phần.
- Khám, cấp cứu và điều trị nội khoa, ngoại khoa hàm mặt.
- Tổ chức mạng lưới chăm sóc răng miệng tại phường, xã.
- Phối hợp chỉ đạo công tác Nha học đường và nha cộng đồng tuyên truyền, quận, xã và phường.

3.3. Tổ chức, công việc của labo răng giả ở bệnh viện tuyến quận - huyện

Labo răng giả nhỏ ở bệnh viện quận - huyện phải được tổ chức để có thể thực hiện được ít nhất là các loại hình phục hình tháo lắp từng phần để có thể đáp ứng yêu cầu làm các loại phục hình răng đơn giản cho bệnh nhân.

GHI NHỚ:

- Mô hình tổ chức và chức năng nhiệm vụ khoa Răng Hàm Mặt tuyến tỉnh, quận/huyện.
- Tổ chức, công việc của Labo răng giả ở các bệnh viện tuyến Tỉnh, Quận/Huyện.

LƯỢNG GIÁ

1. Trình bày mô hình tổ chức khoa Răng Hàm Mặt của bệnh viện Đa khoa tuyến Tỉnh.
2. Trình bày mô hình tổ chức và chức năng nhiệm vụ khoa Răng Hàm Mặt của bệnh viện Quận – Huyện.
3. Trình bày mô hình tổ chức khoa Răng Hàm Mặt của bệnh viện Đa khoa tuyến Tỉnh và Quận - Huyện.

BÀI 2: TỔ CHỨC THỰC HIỆN KIỂM SOÁT LẤY NHIỄM TẠI LABO PHỤC HÌNH RĂNG (2 tiết)

GIỚI THIỆU: Bài học cung cấp kiến thức để biết cách tổ chức thực hiện kiểm soát tốt lây nhiễm tại Labo, tạo môi trường làm việc an toàn và hạn chế tốt nhất việc lây nhiễm mầm bệnh.

MỤC TIÊU: *Sau khi học xong bài học này sinh viên phải:*

1. Nêu được mục đích và nguyên tắc kiểm soát lây nhiễm tại labo phục hình răng.
2. Cách tổ chức, thực hiện kiểm soát lây nhiễm tại labo phục hình răng.

NỘI DUNG CHÍNH

1. Đại cương

Các mầm bệnh có khả năng gây lây nhiễm tại labo phục hình răng qua các dấu răng và các vật dụng được gửi đến labo để làm răng, hàm giả hay các khí cụ chỉnh nha.

Các vi sinh vật có thể lây truyền từ các dấu răng qua các mẫu hàm thạch cao qua việc đổ mẫu và các vi khuẩn trong miệng có thể sống sót, tăng sinh và gây lây nhiễm ở các mẫu hàm thạch cao cho đến 07 ngày.

Kỹ thuật viên Phục hình răng làm việc tại các labo phục hình răng có thể bị lây nhiễm qua tiếp xúc trực tiếp như là: làm việc với dấu răng (cầm, nắm, đổ mẫu hàm, mài, cắt mẫu thạch cao) hay qua đường không khí: hít thở các mầm vi khuẩn văng, bắn trong không khí hoặc qua đường tiêu hóa trong quá trình làm răng, hàm giả cho bệnh nhân (cụ thể qua tiếp xúc bề mặt các mẫu hàm, mặt bằng làm việc, tay khoan, mũi khoan cắt, mài, bụi mài, bột đánh bóng, tay không rửa...)

Bệnh nhân cũng có thể bị lây nhiễm chéo ngược lại qua việc gắn hàm giả, khí cụ chỉnh nha bị nhiễm khuẩn từ labo. Như vậy khả năng lây nhiễm chéo có thể đi từ các phòng khám, điều trị nha khoa sang các labo phục hình răng và ngược lại.

2. Mục đích và nguyên tắc kiểm soát lây nhiễm tại Labo Phục hình răng

2.1. Mục đích

Mục đích của việc kiểm soát lây nhiễm tại labo phục hình răng là cố gắng tạo môi trường làm việc an toàn và hạn chế tốt nhất việc lây nhiễm mầm bệnh qua việc sử dụng các dung dịch, hóa chất khử khuẩn, tiệt khuẩn trước khi làm việc với các vật dụng có khả năng mang mầm bệnh được gửi đến phòng labo.

2.2. Nguyên tắc

- Thực hiện việc kiểm soát lây nhiễm tại labo trong mọi lúc của quá trình làm việc.
- Phải áp dụng việc kiểm soát lây nhiễm cho tất cả các vật dụng nha khoa được gửi đến labo và từ labo gửi đi.
- Phải xem như tất cả bệnh nhân đều có khả năng mang mầm bệnh và gây lây nhiễm.
- Các nhân viên làm việc tại labo cần được tiêm chủng phòng ngừa bệnh viêm gan.

3. Tổ chức thực hiện kiểm soát lây nhiễm tại Labo Phục hình răng

3.1. Thực hiện chung

- Phối hợp chặt chẽ giữa labo phục hình răng với phòng khám điều trị nha khoa trong việc kiểm soát lây nhiễm.

- Phải tổ chức, hướng dẫn cho tất cả nhân viên làm việc tại labo hiểu rõ thực hiện được quy trình khử nhiễm, khử trùng các vật dụng nha khoa được gửi đến labo. Chú ý dùng các hóa chất thích hợp và hiệu quả để khử nhiễm các vết bẩn ở vật dụng nha khoa khi vừa được gửi đến labo và phải khử nhiễm, khử khuẩn tất cả các vật dụng nha khoa được gửi đến trước khi làm việc ở labo và trước khi gửi trả lại cho phòng khám, điều trị nha khoa hay cho bệnh nhân.

- Bảo đảm việc thực hiện quy trình kiểm soát lây nhiễm nghiêm chỉnh và thường xuyên tại labo.

3.2. Thực hiện biện pháp phòng chống lây nhiễm cho nhân viên labo, kỹ thuật viên phục hình răng

Nhân viên labo cần thực hiện các biện pháp phòng chống lây nhiễm bằng cách:

- Rửa tay với xà phòng thông thường hay xà phòng sát khuẩn (hoặc chà xát tay với cồn nếu tay không bẩn).

- Sử dụng các phương tiện bảo hộ lao động như: găng tay, khẩu trang, kính bảo vệ mắt, áo choàng.

** Đối với việc dùng găng tay:*

- Sử dụng găng tay xài 1 lần khi tay cần phải tiếp xúc trực tiếp, cầm nắm các vật dụng nhiễm bẩn.

- Thay găng tay và bỏ găng tay đúng nơi quy định sau khi thực hiện xong công việc.

- Rửa tay sạch trước và sau khi mang găng tay.

- Sử dụng găng tay dày (găng tay vệ sinh) khi khử nhiễm dụng cụ, lau chùi các bề mặt làm việc.

** Đối với khẩu trang và áo bảo vệ bảo hộ lao động:*

- Phải mang khẩu trang, kính bảo vệ mắt và áo choàng khi làm các công việc có khả năng gây văng, bắn, dính bẩn như khi sử dụng máy mài, đánh bóng, các máy có dụng cụ quay...

- Phải mang áo choàng trong khi làm việc cả ngày và thay áo choàng hàng ngày. Chú ý không mặc áo choàng khi ra khỏi labo.

- Áo choàng phải được giặt ủi cẩn thận, giặt riêng và đúng quy cách.

** Đối với các vật dụng nha khoa được gửi đến labo, các bước thực hiện như sau:*

- Rửa sạch dưới vòi nước đang chảy để làm sạch má, nước bọt dính theo các vật dụng nha khoa hay là khay lấy dấu.

- Sử dụng dung dịch khử khuẩn thích hợp để khử khuẩn (Iodophors, Chlorhexidine, Sodium hypochloride...).

- Rửa sạch dưới vòi nước đang chảy để làm sạch các dung dịch khử khuẩn còn sót lại.